

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK Polityczny, Społeczny, Ekonomiczny i Literacki

Poświęcony sprawom **MIEJSCOWYCH ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO**

Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:

Wiosna	30
Lato	30
Jesień	30
Zima	30
Całkowicie	1.50
Wskazywanie	50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Alja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21.

Redaktor przyjmuje od pod. 7-ej do 8-jej wieczorem. Rękopisów redakcja nie zwraca; za artykuły, nie oznaczone i pory ceną, honorarjów redakcja wypłaca nie będzie. Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie w Warszawie: Biuro Działników Ungra, Wierszowa 5, Dom Handlowy L. i S. Metel i S-ka, Krad. Przed. 53. Erazmowa Biuro ogłoszeń Marszałkowska 116, w Koszowie L. i S. Metel i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchwitz, w Katowicach Młodnicka 222, w S. rowach B. Stachycki, ul. Targowa Nr. 5.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-jej 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Najelanie za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wiersz.

Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego” na gromowie i Zagłębie Dąbrowskie jest p. Bolesław Stachycki, ul. Towarowa Nr. 5.

Reprezentacje „Gonia Częstochowskiego” na Zawiercie objęła księgarnia pani Z. Hubiokiel. Tamże ogłoszenia do „Gonia Częstochow.”

Prenumeratę i sprzedaż „Gonia Częstochow.” w Dąbrowie p. Jan Dzika, ulica Dębinki przy stacji D. Z. W. W. dom Szpigelmana.

Prenumeratę na „Gonia Częstochowski” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan Leon Platrowski.

SKŁAD APTECZNY
Maurycyego Neufelda
w I-jej Alei Nr. 10.

Wysprzedaje po cenie **zniżonej** Wyroby perfumeryjne krajowe i zagraniczne. — Wybór znaczny.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie
z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedziele i święta od 3 po poł.
Oddział I. **Widoki Strasburga** (z natury); **Ziowak** (komiczne). Oddział II. **Charlotte Korde** (sens. d. k.); **Mała złodziejka** (melodramat). Oddział III. **Plastyczna zamiana** (fantazja w kolorach); **Normandzka Szafa** (kom.); **Zjedzony koń** (bardzo komiczne).
Co tydzień zmienia program. — Szczegóły w programach. — Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łozy po 50 kop. Galeria 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze płacą połowę. Dyrektor B. Zarzecki.

RESTAURACJA
WACŁAWA SWIDERSKIEGO
ma zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że od d. 23 Listopada grywa codziennie **ORKIESTRA INTERNATIONAL**
pod dyrekcją p. MALECZKA. Telefonu Nr. 132.
1650—16—8 Z czem się poleca uniżony sługa **Wacław Świdorski.**

Lekarz dentysta Grejniec
przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 7 po południu.
i Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon Nr. 108.

Częstochowskie Towarzystwo
Wzajemnego Kredytu
dla PRZEMYSŁU I HANDLU.
W dniu 24 b. m. biuro będzie otwarte do godziny 12 w południe.

KSIEGARNIA
F. ROLNICKIEGO
w CZĘSTOCHOWIE,
II Aleja Nr. 32. Telefonu 142.
Przyjmuje prenumeratę na wszystkie pisma krajowe i zagraniczne, po cenach redakcyjnych.

TEATR „PAX”
w Aleja 43.
Wielkie Kinematograficzne przedst. w 4 oddziałach.
Ceny miejsc: 1 miejsce, 40 kop. 2-gim 30 kop. Galeria 20 k. Kucholci w łozy po 50 k., dzieci, uczniowie i żołnierze płacą połowę.
DYREKCJA.

Pijcie **STRYCKIE** żądać piwo „STRYCKIE” wszędzie.
KALENDARZYK
D 23 Grudnia.
Imiona chrześcijańskie: dziś Wiktorji P. M., jutro Wiktoria, Irmaj P.
Wschód słońca: godz. 8 u. 10, zachód godz. 3 m. 44.
Ubyło dnia: 9 godzin 10 minut.
Wiadomości historyczne: 1646. Wiadł Jana Kazimierza do Warszawy.—1796. Zdobycie Handa! przez Rosjan. 1870. Bitwa pod Amiens.

Wpływ charakteru.
Charakter jest jedną z największych sił poruszających. W czynach okazuje nam najpóźniejszą stronę ludzkiej natury, bo okazuje człowieka w najpóźniejszej jego postaci. Chętnie oddajemy cześć mętom jakiegobądź powołania, jeżeli tylko są rzeczywiste, dzielni, cnych obyczajów, ożywni słuchetnymi zasadami i uczciwie idącymi naprzód. Naturalną jest rzeczą, mętom takim wierzyć, i ich naśladować. Wszystko dobre od nich pochodzi, i gdyby ich nie było, nie byłoby warto żyć na świecie.
Jakkolwiek geniusz zawsze część wzbudza, przecież charakter najwięcej szanuje. Geniusz jest przedewszystkiem wytworem czynności mózgowej, charakter zaś serca, a ostatecznie serce w życiu rozstrzyga. Ludzie genialni oddziaływają na rozum, ludzie charakteru na sumienie społeczeństwa i gdy się pierwszych uwielbia, za drugich idzie się przykładem.
Wielej ludzie stanowią zawsze wyjątek, gdy tymczasem każdy żyć może uczciwie, i spełniać zadanie swe ile możności najlepiej. Każdy może się starać, zyciu swemu nadać najlepszy kierunek, bo może z darów swoich korzystać, strzegąc się złego ich użycia. Może nawet w najdrobniejszych sprawach być uczciwym, sprawiedliwym i wiernym, krótko mówiąc, może w zakresie, w którym go Opatrzność postawiła, spełniać swój obowiązek.
Spełnienie obowiązku stanowi najwyższy ideał życia i charakteru. Nie tkwi w tem żadne bohaterstwo ale i zwykłe przeznaczenie człowieka nie jest bohaterstwem. Przymioty nadzwyczajne i szczególnie będąc nieprzystępne dla zwyczajnych śmiertelników stać się mogą zarazem źródłem pokus i niebezpieczeństw. Dr. Abbot, późniejszy arcybiskup Kanterburski, kreślił rys charakteru swego zmarłego przyjaciela Tomasza Tackville, lorda skarbnika za czasów królowej Elżbiety i Jakoba I, nie zastanawiał się nad jego zasługami jako męża stanu, ani nad jego przymiotami jako pisarza, ale nad cnotami, które tenże spełniał jako człowiek w codziennych życia obowiązkach. „Jakkolwiek rzadkie posiadaj przymioty!” — wola. — „Któż nad niego więcej kochał żonę? kto był

czulszym dla dzieci, kto wierniejszym dla przyjaciół, pobłażliwszym dla wrogów? Kto sumiennie dotrzymywał słowa? Rzeczywiście poznajemy lepiej i osadimy doskonalszy charakter prawdziwy człowieka, nie z jego publicznych wystąpień jako mówcy, pisarza, lub męża stanu, ale z pożycia z otaczającymi i ze sposobu spełniania drobniagowych na pozór obowiązków codziennych.

Jeżeli obowiązek stanowi regułę postępowania, przy wszystkich niemal sprawach zwykłego życia, to dla mężów, których charakter wznosił po nad tłum, staje się on podtrzymującą siłą. Mężowie tacy mogą nie mieć złota, posiadłości, nauki i potęgi, a przecież mogą być silni sercem, bogaci duchem, uczciwi, wierni i gorliwi w pełnieniu obowiązku. Kto usiłuje sumiennie dokonać obowiązku, ten spełnia cel dla którego został stworzony, wykształcając w sobie zasady męskiego charakteru. Niemal jest takich, o których da się powiedzieć, że jednym co posiadają jest ich charakter, a przecież stoją oni w życiu silniej i potężnych monarchów.

Umysłowe ukształcenie nie stoi w związku z czystością i doskonałością charakteru. Nowy testament powołuje się ustawicznie na serce i na „ducha, z którego zostaliśmy poczęci”, a bardzo rzadko na rozum człowieka. „Garsć znacznego życia tyle warta, co korzec uczoności”. Nie lekceważmy wiedzy, ale niechaj ona połączona będzie z dobrocią. Umysłowo bowiem uzdolnienie związane bywa często z najpóźniejszym charakterem, z najniższym poziomem przed wyższymi, i z pychą dla niższych. Ktoś może być wysoko ukształcony w literaturze, sztuce i naukach, a mimo to uczciwością, cnotą, prawdomównością i poczuciem obowiązku niedorównać najbiedniejszemu prostakowi.

Gdy ktoś w obecności Walter-Scota, słynnego literata angielskiego, rozprawiał o wartości literackich talentów, tak jakby powinny być być czone wyżej nad wszystkie inne, zauważył poeta: „Strzeż nas Boże! jakżeby światła żalować trzeba było, gdybyś pan miał rację. Czytałem w życiu mojem dużo ksiątek i rozmawiałem wiele ze znakomitymi ludźmi, a jednak powiem, że słyszałem z ust męczyzna i kobiet bez wychowania, biednych, nie odstępujących w nędzy i smutku od cichego bohaterstwa, tak szlachetne słowa, jakichbym nigdzie, chyba w Bibliji, nie znalazł”.

W mniej koniecznym jeszcze związku zwzności charakteru, stoi bogactwo. Przeciwnie, staje się ono często, przyczyną ponizności i zepsucia charakteru. Bogactwo i zepsucie, zbytek i występki, zostają ze sobą w zbyt ścisłym pokrewieństwie. Bogactwo w rękach ludzi słabych zasad, lub małego nad sobą panowania lub niepowstrzymanych namiętności, staje się źródłem niezmiernego nieszczęścia dla nich samych, a często i dla innych.

Wykonawca: pomykni, figur, potrzebę, obare, roboty przy budowaniu kosciół, jako cę i kęażę roboty a zakreszeżdżarwa wono dęażę, co najwyczejnziejżę do najwyczejnziejżę pod względem artystycznym wyuczerzenia, ze wszystkich krajowych i zagranicznych, przybiera materiały kamienia i drzewa. Dekorsacje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty strukturalne. Zakład podejmuje się wykonywać roboty w młeksowapięciach najodleglejszych. Informacje, zremak! kontrotyżę na każde żęda.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hu-mieniarSKI
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Niemia zimnych i wilgotnych mieszkań jeśli obsadzić w piecach **Ogrzewacze „WULKAN”** oszczędza 50% opatu, stale na składz i

Fabryka wód mineralnych „ZDRÓJ”

Aptekarza St. WĄGROWSKIEGO w Częstochowie Aleja III № 62.

Nagrodzona medalem na wystawie w Rostowie.

Poleca: Wodę sadową z białemi, selerką z żółtymi etykietami. Wody mineralne w syfonach i fiaskach ściśle podług analizy na wodzie destylowanej przyrządzenie w zupełności zastępujące wody naturalne, a w użyciu smaczniejsze gdyż są z gazem i zaczęte także od wód naturalnych. Lemoniady owocowe na sposób Lanina przyrządzone, po 12 kop. z fiaską.

Żądać wszędzie wyrobów fabryki „Zdrój” nagrodzonych medalami i zwracać uwagę na firmę na etykietach.

Na święta 15% taniej

POLECA

duży wybór modnych bluzek, spodniczek, kołdry watowane, a także dziecięce i dla lalek.

E. Wichura II aleja № 37 w Częstochowie.

Piekarnia „Victoria”

(pod „Teatrem”)

MARCELEGO CHMIELEWSKIEGO

poleca na nadchodzące święta:

Struclę w różnych gatunkach. również zawsze ciasto na funty. Mąka i drożdże w wyborowym gatunku na funty i pudry przysmaguje obślązki. Ceny przystępne. Stale różne pieczywa.

Paniom utrzymującym uczeni na stacji RABAT. Filje: ulica Dojazd Nr. 13 dom p. Wienera, Aleja II-ga Nr. 38, dom p. Gorniga, Aleja III-cia dom p. Gembarzewskiego, Ostatni Grosz dom p. Lanczyka.

CENY PRZYSTĘPNE.

Breitkopf i Przanowski

dawniej LEON JANTZEN

Warszawa, Miodowa № 15.

Biurowo techniczne, istniejące od 1866 r.

Polecają:

Wszelkie maszyny młyńskie, silniki na gaz ssany z antracytu, koksu lub torfu, turbiny wodne oraz:

kompletne urządzenia młynów, cementowni i tartaków.

Wszelkie maszyny, aparaty i narzędzia pomocnicze dla cukrowni.

Nasiona buraków cukrowych firmy „Wohanka i S-ka” w Pradze czeskiej.

Wszelkie maszyny do obróbki metali i drzewa.

Stale zaasortowany skład: wyrobów gumowych Rosyjsko-Amerykańskiej Manufaktury Gumowej w Petersburgu, rur żelaznych wodociagowych, gasowych, kotłowych, armatur, pomp, pasów transmisyjnych, wentylatorów, pilników oraz wszelkich artykułów technicznych dla użytku Fabryk i Dróg żelaznych

1824—3—2

Biurowo pośrednictwa i zleceń

„RENOMETR”

w Częstochowie, III-ola Aleja № 60.

Telefonu Nr. 138.

Przy najrozsądniejszym pośrednictwie i warunkach najdogodniejszych załatwia i przeprowadza: sprzedaż, zamiany, dzierżawy, parcelacje majątków ziemskich oraz sprzedaż nieruchomości miejskich, wili, zakładów przemysłowych, tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą. Tamże lokata kapitalów.

Skład sukna i kortów

D. ZYSSER

Częstochowa, Aleja I № 2, wejście z nowego rynku w podwórzu.

W wielkim wyborze poleca na sezon jesienny i zimowy wszelkie materiały krajowe z najlepszych fabryk oraz angielskie i francuskie. Ceny bardzo przystępne. Polecając się łaskawym względem Sz. Publiczności D. Zysser.

Poszukuję posady agenta lub ekspedytora na ładanie mogące służyć kawiarni. Uł. św. Barbary № 8, R. Dedka. 1865—2—2

Do wynajęcia każdej chwili 4 duże—3 małe pokoje (dwa wejścia) i kuchnia. Ulica Cielna 10. 1868—3—1

S. Szczawiński

w Częstochowie (obok Teatru)

Skład Win DELIKATESÓW

i towarów kolonialnych

ogz. od 1878 r.

TELEFON № 5

Poleca na nadchodzące święta:

Bakalaje wyborowe z najlepszych owoców.

Wielki wybór pierników z pierwszorządnych fabryk. Czekoladki, Cukierki, Bomby i Ozdoby na choinkę. Owoce świeże i suszone. Mak, Miód „Lipiec”, Grzyby, Mąkę najlepszą i Drożdże gwarantowanej dobroci. Delikatesy, Kawior Astrahański bez soli, Ryby wędzone, Sardynki, Homary, Pasztety, Sery, Masło, Wędliny Litewskie i t. p. Szczegółniej uwadze polecam bardzo wystawę Wina Węgierskie, Tokajskie, Franuskie, Hiszpańskie i Reńskie, jak również Szampańskie, Wina Krymskie i Kaukazkie, Miód staropolski, Wódki, Likieri, Arak i Koniaki zagraniczne i krajowe. Ceny cukru niższe.

Najpożyteczniejszy podarek gwiazdkowy to książka.

KSIĘGARNIA F. ROLNICKIEGO

w Częstochowie, II Aleja № 32. Telefonu 142.

Poleca wielki wybór książek dla dzieci i młodzieży, gry towarzyskie i pedagogiczne, ozdobne papiery listowe, albumy do pocztówek i do poezji, pocztówki świąteczne, noworoczne i zwykłe. Kalendarze książkowe, biurowe, terminowe, ścienne i notesowe.

Na Gwiazdkę!!

Polecamy wielki wybór Grammofonów i płyt

„Warszawski Skład Grammofonów

i płyt Grammofonowych”

Warszawa, ul. Senatorska № 28 telef. 3812.

Sprzedaj naszych Grammofonów i płyt w Częstochowie u F. Praporta i aleja.

P. S. Ilustrowane cenniki i spisy płyt wysyłamy bezpłatnie.

1738

Stacja dla uczni

II Aleja Nr. 39.

3—2. Wiadomości u stróża.

Lodownia do wynajęcia

Zaraz, Krakowska 3.

3—1.

! GWIAZDKA!

I-go Grudnia r. b. po firmę

„Aniela & Com.”

z Warszawy

otwartym został w prywatnym lokalu

MAGAZYN

kapeluszy damskich

przeróbek, ubieranie kapeluszy, oraz fryzowanie włosów. Specjalność: kapeluszki i muflki dziecięce, pod firmą powyższą jest i sprzedaż

Męskiej konfekcji

a mianowicie: krawaty, szelki, skarpetki, rękawiczki ciepłe, chustki do nosa, kalesony czarne dziś najmodniejsze, spinki różnorodne, wyroby skórzane; portmonetki, portfele, nesesery kieszonkowe, portpapierosnice, szczyrki, łańcuszki do zegarków, perfumy paryskie, woda kolońska. Jednym słowem wszystkie towary w zakresie męskiej toalety.

Towary powyższe tylko w wyborowym gatunku i ostatniej mody.

Wybór duży, —towary piękne.

Adres: Aleja II w domu W-go Imiecha I-sze piętro, miesz. № 17.

1863

18—6

Góra Strykił Pyszne piwo! Więc kto zdrów chce być I rad rozkosz mieć prawdziwą Ten go musi pić!

Porter Strykił dobrze trawi

I dodaje sił

Przytem humor złoty sprawi

Któż by go nie pił?

Niech więc każdy zapamięta

Kogo nań jest stać

Obstalunek wczas na święta

Przez telefon dać.

Skład piwa i portera z browarów

„C. Strykił” w Rydze.

J. Płomiński Częstochowa

Teatralna 8, telef. 33.

Na święta

świeżo

MASŁO:

śmietankowe z beczki i funtowe

po 56 k. f.

wyborowe solone do bułek 58 „ „

„ solone do potraw 48 „ „

solone gatunek II 42 „ „

oraz sery litewskie po 28 k

polecają

Zjedn. Maślar. „Naprzód”

Szkolna № 9 oficyna parter.

Sklep Galanteryjny.

J. M. SZATZA

w Częstochowie, II Aleja Nr. 30.

Poleca Sz. Publiczności świeżo otrzymane towary galanteryjne męskie i damskie. Wielki wybór zabawek

dziecinnych, ozdób choinkowych, lalki

różnego gatunku i t. p.

oraz przybory myśliwskie po cenach

bardzo niskich. Polecając się Sz. Publiczności. Z szacunkiem J. M. SZATZA.

1863 4—3